

Esa Saarisen Pafos Classic –seminaari 22.-29.9.2018

Seminaari yrittäjyysvoiman, työkyvyn ylläpitämisen, työyhteisötaitojen, oppimisen ja henkisen kasvun sekä johtajuus-, tiimityöskentely- ja vuorovaikutuskykyjen kehittämiseksi

Filosofi, prof. Esa Saarisen Pafos-seminaarit kehittävät valmiuksia yhdessä onnistumiseen ja tulokellisuuteen, parempaan johtajuuteen, muutosvalmiuteen ja uusiutumiseen, työkyvyn ylläpitämiseen ja kehittämiseen, yrittävään elämänsentteeseen, oppimaan oppimiseen, arjen luovuuteen sekä yhteisöllisesti rikastavaan tuottavuuteen.

Seminaarien työmenetelmät koostuvat luennoista, pienryhmätyöskentelyistä sekä yksilökohtaisista pohdintoista. Opetuksen ja työskentelyn perustana ovat fil.tri, Aalto-yliopiston Tuotantotalouden laitoksen professorin Esa Saarisen ja hänen johtamansa yrityksen Muutostehdas Oy:n kehittämät pedagogiset opetusmenetelmät ja henkisiä valmiuksia kohottavat valmennuskäytännöt.

Kyseisiä erittäin tulokellisiksi todettuja ja tieteellisesti perusteltuja koulutus- ja valmennusmenetelmiä on kehitetty ja sovellettu yli 25 vuotta. Niitä on menestyksellisesti viety käytäntöön noin 30 maassa eri yritysten ja organisaatioiden koulutusohjelmissa ja valmennuksissa. Suomessa mm. useissa pörssiyrityksissä, Valtioneuvostossa, lukuisissa kauppakamarien ja yrittäjäjärjestöjen sekä erilaisten PK-yritysten järjestämässä koulutustilaisuuksissa. Pafos-seminaari on järjestetty vuodesta 1995 alkaen tämä seminaari mukaan lukien 51 kertaa. Seminaaria voidaan pitää yhtenä arvostetuimmista yliopistollisen institutionaalisen koulutuksen ulkopuolisista ajattelun kehittämisen koulutusbrändeistä maassamme.

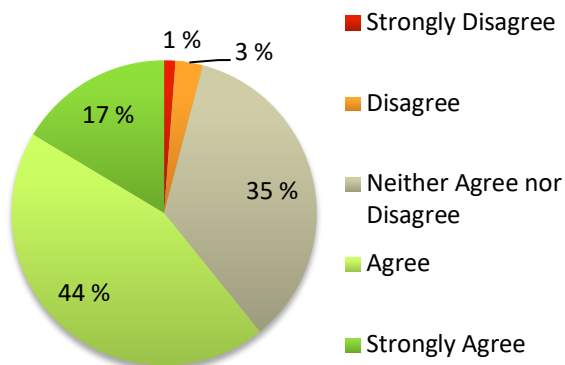
Seminaareissa ei ole kyse peruskoulutuksesta, tutkintoihin liittyvästä jatkokoulutuksesta, ammatillisesta lisäkoulutuksesta, tai muusta osallistujien muodollista pätevyyttä tai lisäpätevyyttä antavasta koulutuksesta, vaan erittäin kustannustehokkaasta koulutuksesta jo olemassa olevan osaamis- ja ammattitaidon kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi sekä osallistujien jaksamisen ja oppimiskyvykkyyden vahvistamiseksi.

Esa Saarisen seminaarimenetelmien vaikuttavuus

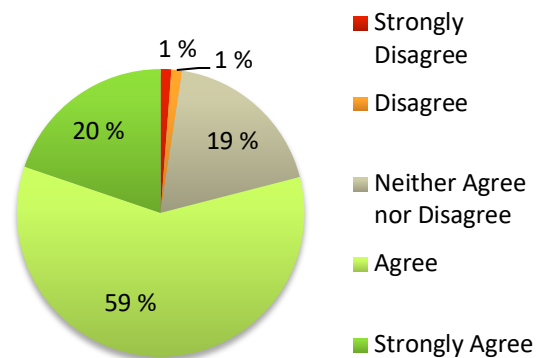
Talouselämä-lehden tekemän kartoituksen perusteella (Talouselämä 3/2011) Esa Saarinen on suomalaisen johtajuuteen eniten vaikuttanut professorikouluttaja <http://la-static.talentum.fi/pdf/te/2801201134-e08f3f5ba39a611399aefa427a4beb8e.pdf> Pafos-seminareihin on osallistunut huomattava määrä maamme keskeisiä vaikuttajia ja yritysjohtajia. Saarisen metodiikan kokonaisvaltaisen ihmiskäsityksen vuoksi vaikuttavuus ulottuu ihmisiin heidän työ- tai opintotehtäviinsä katsomatta.

Heinä-syyskuussa 2011 toteutetussa seminaarisarjassa eräässä globaalisti toimivassa suomalaisessa pörssiyrityksessä Saarisen menetelmin toteutettujen seminaarien vaikutuksesta todettiin kyselytutkimuksella (n= 170, mukana osallistujia 8:sta maasta edustaen yli 20 kansallisuutta):

After the seminar I have felt like we are focusing more on solutions than on problems.

After the seminar I have been more confident of my ability to grow as a human being.

Teoksessa *Nokian jalokivi. Tarina suomalaisesta DX 200 puhelinkeskuksesta* Saarisen menetelmiä kuvaava jakso ”Esa Saarinen kutsuttiin apuun Italiassa” päättyy sanoihin ”Myöhemmin Italiassa allekirjoitettiin Nokian siihen asti suurinumeroisin verkkokauppa. Kauppasumma oli liiroissa historiallinen: ykkönen ja 12 nollaa (1 000 000 000 000), euroina runsaat 500 miljoonaa.” (s. 326).

Kansainvälisesti erityisen ansioituneet yritysjohtajat Matti Alahuhta ja Jorma Ollila, joiden kanssa Esa Saarisen Muutostehdas Oy teki yhteistyötä Nokialla kymmenen vuoden ajan, ovat eri yhteyksissä tuoneet esiin Esa Saarisen ansiot henkilöstön näkymättömien ”pehmeitten kompetenssien” kehittäjänä. Saman näkemyksen ovat ilmaisseet myös mm. tunnettu yritysjohtaja Pertti Korhonen ja tunnettu yritysvalmentaja Tapio Aaltonen Esa Saarisen 60-vuotisjuhlaseminaarin puheenvuoroissaan ja samassa yhteydessä ilmestyneessä kirjassa *Esa Saarinen elämän filosofi*, jossa teoksessa näkemykseen yhtyvät mm. maailmankuulut amerikkalaisprofessorit Howard Gardner, William Damon ja Anne Colby talousnobelisti Edmund Phelps ohella. Kyseisessä teoksessa on myös pedagogiikan professorin Kirsti Longan laaja tieteellinen analyysi Esa Saarisen menetelmistä.

Saarisen Pafos-seminaarin vaikuttavuutta kuvaavat myös tulokset, joita on saatu tutkittaessa seminaariin aikaisempina vuosina osallistuneita henkilöitä. Yhteenvetona voi todeta, että tulokset näissä tutkimuksissa olivat täysin samansuuntaiset kuin edellä mainitussa tutkimuksessa tuoden yksiselitteisen selvästi esiin työelämätaitoihin ja itsensä uudistamiseen liittyvät erittäin huomattavat vaikuttavuudet. Tutkimus kohdistui Pafos Tulenkantajat seminaariin osallistuneihin henkilöihin, jotka olivat olleet mukana vuosina 2003-2012. Kyselyyn vastasi 100 osallistujaa.

(Voimakkaasti eri mieltä = 1 / Voimakkaasti samaa mieltä = 5)

Olen hyödyntänyt Pafoksen anteja johtamistilanteissa	3,83
Olen hyödyntänyt Pafoksen anteja tiimityöskentelytilanteissa	4,06
Pafosella koetut asiat ovat olleet tai tulevat olemaan minulle hyödyllisiä työelämässä	4,28
Pafos käynnisti elämässäni prosessin, jolla uskon olevan kauaskantoisia seurauksia	3,91
Uskon, että Pafoksen kokemuksista on minulle vielä tästä eteenkinpäin hyötyä	3,34
Tartun helpommin elämässä eteen tuleviin tilaisuuksiin Pafoksen ansiosta	3,8
Pafos lisäsi minussa uudistavuushenkeä	3,93

Pafos-seminaarissa toteutettavien menetelmien ytimessä on osallistujan oman ajatteluprosessin erittäin intensiivinen aktivoituminen. Tästä aktivoitumisesta käynnistyy osallistujan sisäinen dialogi sekä uudistuminen hänen omista lähtökohdistaan käsin, siis tavalla, joka tutkimuksissa on todettu erityisen kaukovaikutteiseksi. Ideana ei ole opiskella Esa Saarisen johtamista, työssä onnistumista tai vuorovaikutusta koskevia ajatuksia tai näitä teemoja koskevia teorioita, vaan saada luennoista avauksia ja näköaloja omille johtamista, työssä onnistumista tai vuorovaikutusta koskeville ajatuksille. **Tämä edellyttää aikaa prosessoida omia ajatuksia, mihin seminaari luo hallitut ja jäsentyneet puitteet.**

Tieteellinen tutkimusaineisto ja yleinen elämäkokemus osoittavat, että aito, kestävä uudistuminen ja työkyvykkyyden vahvistuminen edellyttävät henkilökohtaista ja elävästi sisäistynyttä suhdetta tuottavuuden inhimillisiin avaintemoihin kuten yhteistyö, yrittäminen, vastuunotto, toisista välittäminen ja yhdessä onnistuminen. Tiedon sisäistäminen ei ole tehokas tapa uudistua työssä tai rakentaa omaa jaksamistaan työssä.

Oman sisäisen motivaation vahvistuminen ja arvokkaiksi koettujen avaintemojen sisäistäminen luovat henkistä lujuuutta, mikä puolestaan kytkeytyy työssä uudistumiseen. Näissä tavoitteissa liiallinen ulkoinen ohjaavuus kääntyy uudistumista ja oppimista vastaan. ”Jotta eheytymistä voi tapahtua”, professorit Deci ja Ryan kirjoittavat laajassa katsausartikkelissaan vuodelta 2000, ”yksilöllä täytyy olla mahdollisuus vapaasti prosessoida ja vahvistaa ilmaistuja arvoja ja säännöksiä (ja muuttaa niitä jos tarpeen). Ylenmääräiset ulkoiset paineet, säätelyt ja arvioinnit eivät vahvista, vaan pikemminkin näyttävät heikentävän aktiivista rakentavuuden prosessia, jossa annetaan henkilökohtaista merkitystä ja arvoa opituille säätelyille.” (Psychological Inquiry, 2000). Arkikielellä ilmaisten: ihmisen vakuutuessa omaehtoisesti työssä uudistumisen merkityksestä, hänen uudistumisensa vauhdittuu ja saa syvyyttä. Tämän oivalluksen ympärille rakentuu Pafos-seminaarin pedagogiikka ainutlaatuisella tavalla.

Yleisesti hyväksytyn, tieteellisesti perustellun käsityksen mukaan reflektiivisyys, vapaa ajattelu ja metakognitio (ajattelun ajattelu) ovat ratkaisevan tärkeitä oppimisen ja toimimisen kehittämisen työvälineitä kaikkialla työelämässä. Sisäistämisen prosessit edellyttävät tilaisuutta prosessoida riittävän vapaasti ja omakohtaisesti työkyvyn ylläpitämisen, jaksamisen ja oman uudistumisen perusteemoja. Tällaiselle prosessoinnille ja reflektiivisyydelle Pafos-seminaari tarjoaa ympäristön, minkä teho on seminaarin yli 20-vuotisen historian aikana todettu toistuvasti mitä erilaisempien osallistujien toimesta erittäin suureksi ja kustannustehokkaaksi.

Ajankäyttö seminaarissa

Pafos-seminaarin työkyvykkyyttä voimistava vaikutus rakentuu kokonaisuudelle, missä osallistujan reflektiivinen ajattelu, omakohtainen kognitiivinen prosessointi ja uusia näkökulmia työstävä pohdinta aktivoituvat henkisen uudistumisen tueksi. Erittäin tärkeä osa seminaarin uudistavaa vaikutusta perustuu omakohtaisille pohdinnoille ja toisten seminaarilaisten kanssa käytäville keskusteluille luentotilanteessa ja sen ulkopuolella.

Päivittäisten perusteellisten ja erittäin intensiivisten viiden tunnin seminaarijaksojen lisäksi osallistuja käyttää suurimman osan valveillaoloajastaan työ- ja toimintakyvyn ylläpitämistä vahvistavaan henkiseen toimintaan: yhteensä keskimäärin 5 tuntia (luennot) plus 5-6 tuntia (prosessointi yksin ja ryhmissä, mistä noin 1,5 tuntia ns. dialogiryhmässä). Koska ideana on luoda intensiiviympäristö henkilökohtaisille oivalluksille, oman sisäisen motivaation vahvistumiselle ja avaintemojen sisäistämiseksi, yksilöstä itsestään omaehtoisesti ohjautuvalle reflektiolle ja prosessoinnille on varattu riittävästi aikaa.

Seminaaripäivät ovat siis vähintään 10 tunnin mittaisia viitenä päivänä. Seminaarityöskentelyyn osallistuminen ylittää olennaisesti keskimääräiseen suomalaisen työviikkoon sisältyvän työajan. Seminaaripäivien aikataulu (ks. [alla](#)) on erittäin tiivis. Seminaaria ei voida katsoa pelkäksi virkistysmatkaksi.

Viiden seminaaripäivän jälkeen on kuudentena päivänä aikaa sisältöjen sulattelulle ja yhteenkokoamiselle. Päivään ei sisälly yhteisiä luentoja. Ajattelun syventämisen psykologian kannalta tarkoituksenmukaista on, että päätöspäivä omistetaan teemojen osallistujalähtöiselle sulattelulle ilman erikseen tuotettuja lisäsisältöjä. Osallistuja prosessoi viikon antia. Tämä vahvistaa seminaarin pitkäkestoista vaikuttavuutta.

Miksi Pafos?

Seminaarin voimakkaasti aktivoidulle omakohtaiselle pohdinnalle perustuva työmenetelmä edellyttää sitä, että osallistujat elävät koko seminaarin ajan irrallaan omista arkisista suorituspaineistaan ja niihin liittyvistä ajattelu-, puhe- ja vuorovaikutuskäytännöistä. **Tämän mukaisesti ei ole tarkoituksenmukaista toteuttaa seminaaria kotimaassa, missä osallistuja olisi altistettuna tavanomaisille informaatiokoodeille seminaarin uudistamispyrkimyksiä hidastavasti.** Valmennuskokonaisuuden toimivuuden varmistamiseksi seminaarin kokonaisuuden tuottava Muutostehdas Oy organisoii seminaarin kustannustehokkaan valmismatkapaketin osana ja yhteistyöprojektina Aurinkomatkojen kanssa. Ratkaisun käytännön toimivuus ja pedagoginen

voima on toistuvasti todettu kotimaassa järjestettyjä ja lyhytkeisempia seminaareja selkeästi vaikuttavammaksi kustannustehokkaalla tavalla.

Seminaarin 22.-29.9.2018 toteutunut ohjelma

22.9.2018

Lento Pafokselle klo 17.00 ja asettuminen hotelleihin n. klo 22.00. Lento lähti myöhässä.

23.9.2018 Day 1

Klo 09.15-12.00 Seminaarijaksot 1-2

Inhimillisyyden pienihmeet
Kapteenikatse ja yhteys perämieheen. Koripallonyrkit.
Hyväntahtoisuus
Hyväntahtoisuuden mahdollisuudet
Hienovaraisuudet mahdollisuutena. Hellän dynamiikan perusidea
Tunkeilemattomuus työmenetelmänä
”En ehkä soita Äidilleni tarpeeksi usein.”
Ajattelun ajattelu kokonaisuutta koskien ja sitä koskien, millä on todellista merkitystä
Hellän dynaaminen avauskohtaaminen
Funktionaalisten ympäristöjen kaventavat realiteetit
Pafos nolousvapaana vyöhykkeenä
Mukavuusalueen laajentuminen

Esittäytymiset alkavat

Klo 12.00-12.30 Kahvitauko ja aamupäivän dialogista tarkastelua hellän dynamiikan hengessä

Klo 12.30-15.00 Seminaarijaksot 3-4

Esittäytymiset jatkuvat hellän dynaamisesti ja nolousvapaasti
Sanojen kanssa työskentely
”Ykkönen ja kakkonen paloautossa”
”Ehkä”-metodiikka. Tunnustelevasti
Rakenteiden siirtyvyyden laki
Assosiativinen ajattelu
Ylilento
Symboliikan voima ja kätkeytyneisyys
Kyynelejätyöskentely
”Esaa on vaikea seurata” – nimiketasolla. Ehkä se onkin alitajunnan tasolla helppoa?
Shelley-Ann Fraser-Pryce ja naisten 100 m loppukilpailu Lontoon olympialaisissa
Armollisuus itselle, kiitollisuus
”Esan vatsa roikkuu”

Klo 15.15 Lounasdialogit vapaamuotoisissa ryhmissä

Yksilöprosessointi

Klo 18.00-19.00 (ja jatkuen) Dialogiryhmät käsittelevät päivän teemoja.

Henkilökohtainen iltaprosessointi

24.9.2018 Day 2

Klo 09.15-10.30 Seminaarijakso 5

Hellän dynaaminen kohtaaminen
Saatamme käyttää itseämme hämmästyttävän kapeasti
Kohottavat arkikäytännöt
Tero Tiitu Ruskeasuolla
Domingo & Mehta -videoesimerkki
Mehta-katse
Läsnäolo
Rinnalla oleminen
Maaginen noste
Zubin Mehta, Riitta F. ja Israelin filharmonikot Rovaniemellä

Klo 10.45-11.30 Seminaarijakso 6 klo 10.45-11.30

Mikromuutos
Kahvakäsitteet, majakkamääreet

Mandelan ydinopetukset 2:ssa minuutissa 1-12

1. Fokus toiseen heti
2. ”Francois.” – toisen arvon vahvistus ensihetken aikana
3. Ilmapiiivastuunotto kohti toivorikasta yhteistä tulevaisuutta
4. Kohtaa toinen yli puolivälin
5. *Kiitollisuus* asenteena ja mikrokäytöksenä (”Kiitos että tulit tapaamaan minua...”)
6. *Kiinnostus* asenteena ja mikrokäytöksenä (”Miten nilkkasi...”)
7. *Huumori, elämäkaveruus, hyväntahtoisuus* (”Urheilussa, kuten elämässä...”)
8. *Ylärekisterin ajattelu*: mentaaliavaruus missä liikutaan, ja millaisia ilmiöitä rekisteri kattaa. (”Rouva Brits, olette päivieni valo.”)
9. Tilanteen turvarakenteiden vahvistaminen toisen näkökulmasta. (”Silmiini sattuu, jos katson valoon ....”)
10. Assosiativinen ajattelu. Valon teema.
11. Yhteyksien synnyttäminen (”Rouva Brits, tässä on Francois Pienaar...”)
12. Arvokokemuksen synnyttäminen pienelesymboliikan kautta. Kaataa itse teen ja ojentaa sen vieraille.

Klo 11.30-12.00 Kahvitauko ja aamupäivän dialoginen pohdinta

Klo 12.00-13.00 Seminaarijakso 7

Mandelan ydinopetukset 13-23

13. Kunnioitava päätös osatilanteelle (”Kiitos paljon, rouva Brits”)
14. Rajapintaobjektin hyödyntäminen kohtaamisen laajakaistaisuuden vahvistamiseksi (Teekuppi pysähtyy.)
15. Toisen empaattinen, tosissaan ottava kohtaaminen (”Työsi on hyvin vaikea.”)
16. Ei jää kiinni pintapuutteisiin (”You have a very difficult job”-kohta.)
17. Positiivinen jatko toisen avaukseen eli seinäsyöttö-tekniikka. (”Kukaan ei ainakaan yritä repiä päätäni irti...”)
18. Esimerkillä johtaminen teemana ja käytäntönä ao. tilanteessa
19. Toisen punnitun harkinnan vahvistaminen
20. Ylemmänasteisuuden teema. (”Miten saat ihmiset olemaan enemmän kuin mitä he itsestään kuvittelevat”). Kysymystekniikka, transsendensi
21. Hahmottaa itsensä inhimillisyyden päättymättömässä ketjussa kunnioittaen aikaisempaa elämää ja toisten työtä
22. Haluaa vaalia ihmisyyden ”mysteristä liekkiä” (itseohjautuvuuden valtakuntaa)
23. Me tarvitsemme inspiraatiota. Meidän tulee uskaltaa odottaa enemmän itseltämme. Jotta voisimme rakentaa mitä voimme yhdessä rakentaa, meidän tulee kaikkien ylittää odotuksemme. (Positiivisen merkityshimmsyyden olettama.)

Eerikinkadun kohtaaminen ja laitapuolenkulkija lady. Kätkössä oleva myötätuntoisuus. Puukotustapahtuman opetukset

E. Saarinen Plays the New Testament: Ryövärit ristillä

Klo 13.15-14.00 Seminaarijaksot 8

Mikkelin taksikuski, arkiluovuus

E. Saarisen mestaripysäköinti Esplanadilla

Plusnapa ja miinusnapa

Kirpputorilla ”ihan vain pari päivää”

Toinen hän itse parhaimmillaan

Rouva Askolan kirje

Inhimillinen lämpö

Syvempi ajatus

Ajattelun ajattelu

Bruce Springsteen ja E Street Band: You Never Can Tell

Klo 14.15 Lounasdialogit vapaamuotoisissa ryhmissä

Yksilöprosessointi

Auringonlaskun risteily yhteisöllisyyden ja ryhmähengen vahvistajana. Yhteisillallinen

25.9.2018 Day 3

klo 09.15-10.30 Seminaarijakso 9

Vuodenvaihe ”tornien” aloitettua lukion: läpimurron teema

Tango-opetukset

Naisen tuoksu

Tango-opetukset

1. Pelko on ihmisten välillä, mutta vaikuttaa sisältä
2. Kaikki pelkäävät kaikkia

3. Pelko vaikuttaa arkeemme tiedostamattomasti, massiivisesti, lamaannuttavasti ja ajatuksiamme dramaattisesti kaventaen
4. Pelko ohjaa odotuksiamme, varsinkin toisiin ihmisiin liittyen, muokaten hahmoa, jonka toiset meissä kohtaavat
Ivanaaurun uhka
Pafos hyväntahtoisuus

klo 10.45-11.30 Seminaarijakso 10

- Fredricksonin tulokset: Kokemusperäinen tutkimus osoittaa, että ihmiset positiivisissa tunnetiloissa
1. Omaksuvat helpommin laaja-alaisemman kuvan asioista
  2. Vahvistuvat kyvyssään uudelleen arvioida asioita ja omaksuvat helpommin uusia näkökulmia
  3. Keksivät käyttökelpoisia tapoja käyttää omaa sosiaalista tukiverkostoaan
  4. Päästävät toisia helpommin lähelleen
- Positiivisuuden 10 päätunnetta
Muodostelmaluistelun erityisyys
Marigold MM-2018
Kokemuksen hahmottamisen vaikeus ja suuruus
Timonen ja MM-99 Venäjä-ottelu: Arvokkaan 3 tasoa
1. Ilmeinen, kaikille näkyvä arvotaso, josta pidetään kirjaa ja jota ylimmäisesti juhlietaan. (Karalahti)
  2. Syötön antava melko ilmeinen arvotaso. (Helminen)
  3. Taso joka mahdollistaa toisten arvokkaan toiminnan, jossa (1) ja (2) toteutuvat. Usein jää huomiotta ja kirjanpitoa ei ole. (Timonen)
- Matti Alahuhta, Mikko Kuitunen, Jukka Roiha: uuden aikakauden johtajuus

Klo 11.30-12.00 Kahvitauko ja aamupäivän dialoginen pohdinta

Klo 12.00-13.00 Seminaarijakso 11

- On/off
1. Yksi faili kerrallaan auki
  2. Suoritefokus
  3. Priorisointi, lokerointi, action step listat, optimointi
  4. Sankaruustarusto
  5. Ajattelemattomuus & (rajoitettu) rakkeudellisuus
- Välittämisbriljanssi
Kapteeni Sullenberger

Klo 13.15-14.00 Seminaarijakso 12

- Muumifilosofia
1. Töpöjaloillakin pääsee
  2. Merille voidaan mennä ja vuorille nousta, mutta loppujen lopuksi Muumilaakso riittää
  3. Fokus sävyissä Timonen-avaruudellisesti, ei tähtisuoritteissa
  4. Käsilaukkukin mukana varmistamassa, että toisilla kaikki on hyvin
- Väinö Linna briiffi sotamies Määtästä
Koskelan porukassa jokainen kukoistaa
Suomalaisten mittakaavojen kauneus
Sakari Oramo ja BBC Symphony Orchestra & Chorus: Finlandia (Proms)

Klo 14.15 Lounasdialogit vapaamuotoisissa ryhmissä

Yksilöprosessointi

Klo 18.00-19.00 (ja jatkuu) Dialogiryhmät käsittelevät päivän teemoja.

Henkilökohtainen iltaprosessointi

26.9.2018 Day 4

Klo 09.15-10.30 Seminaarijakso 13

- ”That’s a cool move” (Michael Jackson)
Napata kiinni detaljista, joka kantaa
Mestareitten kohtaaminen
Kirjainyhdistelmät voivat olla harhaanjohtavia
Pihtaamisen koston kierre
Muhammad Ali ja Dream Team

Klo 10.45-11.30 Seminaarijakso 14

Ruusun ostamattomuus, ja Beyond

1. Uomaelämä
  2. Vaihtotalous
  3. Historia
  4. Oma valinta, sydämen ääni, valinta, ”mysteerinen liekki”, sisältä käsin syntyvä X
- Itseisarvot vs. välinearvot
 Casablanca: ”Ravintolani ei ole kaupan mistään hinnasta”.
 Leif Segerstam/Sibelius 1: ”Ihana kasvava imu siihen heittäytymiseen
 Ensimmäinen sinfonia

Klo 11.30-12.00 Kahvitauko ja aamupäivän dialoginen pohdinta

Klo 12.00-13.00 Seminaarijakso 15

- Virittyminen
1. Reflektiivistä sisäänsä katsova järjestelmää tarvitaan
    - a) Henkilökohtaisille merkityksille
    - b) Omaelämäkerralliselle suunnittelulle
    - c) Luovalle hautomiselle (incubation)
    - d) Moraaliselle päättelylle
    - e) Jokapäiväisten tapahtumien sosiaaliselle ja tunnerelevantille arvioinnille
    - f) Myötäelävälle toisten arvostamiselle
  2. Toisen järjestelmän aktivoituessa enemmän, toinen vastaavasti heikkenee
  3. Kannattaa hankkiutua tilanteisiin, joissa sisäänsä katsova järjestelmäsi häiriintymättömästi, turvallisesti ja moniulotteisesti aktivoituu riittävän kauankestoisesti ja ilman kiusausta ajautua takaisin suoritemoodiin
- Kokkolan case
 Aviollinen uskollisuus valintana
 Lady Gaga ja ystävällinen rakkaudellisuus
 Mikä on hohdokasta?

Klo 13.12-14.00 Seminaarijakso 16

- Reaganin henkivartija ja Jaakko Korhonen
 007 filosofia
1. Ei kiusaannu
  2. Välitön toiminta
  3. Itsetunto
  4. Tyyli
  5. Salainen ase
  6. Bahama
  7. Majesteetti
- Bruce, John Fogerty, Pretty Soman: Elämän kauneuden paluu

Klo 14.15 Lounasdialogit vapaamuotoisissa ryhmissä

Yksilöprosessointi

Klo 18.00-19.00 (ja jatkuu) Dialogiryhmät käsittelevät päivän teemoja.

Henkilökohtainen iltaprosessointi

27.9.2018 Day 5

Klo 09.15-10.30 Seminaarijakso 17

- Pääperiaatteet
1. Meissä on enemmän hyvää kuin mitä päälle näkyy (rakkaudellisuus)
  2. Parempi ajattelu synnyttää parempaa elämää (reflektiivisyys)
  3. Vahvista kaveria niin vahvistat itse (yhteisöllisyys, yhteydessä eläminen)
- Kartta vai ilmiö
 Me itse jääkiekkjoukkueena
 Selänne ja Granlund Sotshissa
 Vincent Vegan filosofia
1. Syytä muita sotkuistasi.
  2. Kiukuttele inspiroituneesti.
  3. Kiistä ihmeet ja ”mustat joutsenet”.
  4. Keskity välittömiin palkitsevuksiin eli antisokraattiseen life unexamined -ajatteluun
- Ryövärit ristillä re-examined
 Negatiivisuuden voima
- Negatiiviset yksiköt ovat vahvempia kuin vastaavat positiiviset yksiköt
  - Negatiivisten tapahtumien negatiivisuus kasvaa nopeammin kuin positiivisten positiivisuus

- Negatiivisten ja positiivisten yksiköitten yhdistelmät ovat negatiivisempia kuin yksiköiden yhteenlasku voisi antaa olettaa
  - Negatiiviset ilmiöt erottuvat ja sanallistuvat positiivisia helpommin ja voimallisemmin
- Elämänrakkaus heti pinnan alla

Klo 10.30-11.30 Seminaarijakso 18

Suorituskyky x-akselina, elämänrakkaus y-akselina. x- ja y-akselit eivät palaudu toisiinsa.
 Ihmishmeen ilmiön ilmiöytimessä: high class introspection

- Edellyttää tilaa harjoittaa ajattelua aktiivisesti sisäänkatsovan, ei-toimintasuuntautuneen “lepo”-moodin mielivaeltevin ehdoin (erotuksena tehtävämoodi)
- Saaden taustastemmoja ja backbiittiä mielenliikkeille niin että esiinnousevat ajatuskulut “soivat hellän dynaamisesti”

Nurmi tulee
 Jeesuksen leipä
 Elton John esittelee Leon Russellin Rock ‘n’ rollin kunniagalleriaan

Klo 11.30-12.00 Kahvitauko

Klo 12.00-13.00 Seminaarijakso 19

Pafos-vauva cafe Engelissä
 Systeemiäly eli onnistuminen kokonaisuuksissa

1. Systeeminen havaintokyky
2. Aikaansaavuus
3. Asenne
4. Sanaton yhteys
5. Viisas toiminta
6. Kekseliäs mieli
7. Heittäytyvä osallistuminen
8. Pohjivuus

Hyväntahtoisuus
 Tarkoituksiperän havainnointikeskus
 Insinööriprinsiipit
 Raskasta joulua

Klo 13.15-14.15 Seminaarijakso 20

Yksittäisruusu
 Systeemi-interventio
 Jeesus ja langennut nainen
 Mannerheimin savuke (eversti Bäckman)
 Myhinpään pikataival
 Taisteluhelikopteri nro 50 Pafoksen suunnalta tutkalinjan alta: merkityksellinen elämä toisia varten

O Sole Mio

Klo 14.30-15.15 Loppuseremonia

Kukoistusdiplomit ja kukoistuksen yhteisöllinen, nöyrän dynaaminen rakkaudellisuusfilosofia
 Kunniakuja
 Maailmanmestaruusjoukkue pukukopissa loppuotteluvoiton jälkeen
 Yhteyksien taikapiiri
 Sankarit
 Get On.

Porilaisten marssi

Yksilöprosessointi

Klo 20.00 Dialoginen päättäjäsillallinen

28.9.2018

Henkilökohtainen prosessointi

29.9.2018

Paluu Suomeen.